

Att förhindra och hantera händelser i socio-ekonomiskt utsatta områden: vidareutveckling och utvärdering av konceptet Civil insatsperson i förort (CIP).

Framtidens räddningstjänster och andra responsorganisationer kommer i allt högre utsträckning behöva söka hjälp från civilsamhället för att hantera olyckor och kriser. I socio-ekonomiskt utsatta områden kan civila insatspersoner (CIP) bidra till ökad säkerhet, trygghet och brottsprevention i lokalsamhället. Dessutom kan de agera på vissa typer av olyckor och genomföra en första insats i väntan på responsorganisationer.

Syfte och mål

Projektet syftade till att vidareutveckla och utvärdera konceptet CIP i socio-ekonomiskt utsatta områden med avseende på:

- rekrytering av CIP, d v s hur rekrytera, engagera och motivera över tid;
- identifiering av CIPs behov av stöd vid utlarmning och hantering vid händelser (t ex teknikstöd, utbildning, utrustning, juridiska aspekter, stresshantering);
- att jämföra konceptet med CIP i mindre samhällen på landsbygden;
- framtagande och vidareutveckling av teknisk standard för CIP kommunikationsplattform, inklusive framtagning och integration av brandvarnarsystem med appen Safeland för spridning till lokala CIP-grupper;
- utvärdering av konceptet.

Metoder och genomförande

Projektet genomfördes som ett aktionsforskningsprojekt i Södertälje kommun i nära samarbete med Södertörns Brandförsvärsförbund (SBFF) som driver det studerade initiativet. Metoder som använts för datainsamling inkluderar intervjuer, fokusgrupper med CIPar och med respondenter från räddningstjänst, samt kvantitativ analys av larm data i Safeland.

Resultat

Resultatet visar att med grundläggande utbildning i tex HLR och släcka mindre bränder i kombination med basal utrustning och ett relativt enkelt mobilt ICT-stöd i form av en app installerad på CIPars egna mobiler kan en CIP göra betydande skillnad. Man har räddat restvärden och ibland liv. I jämförelse med CIP på landsbygd finns skillnader i hur många larm man som CIP tar emot och agerar på. Initiativ i förortsområden verkar också kräva mer tid och resurser från räddningstjänst i uppstartfasen.

De viktigaste faktorerna att beakta i framtida expansion av konceptet, generellt och i socio-ekonomiskt utsatta områden specifikt, innefattar utveckling av styrmodeller, närvaro av eldsjäl/nyckelpersoner, tillit, kollektivt engagemang, samt översyn av regelverk och rättsligt skydd till CIP. När det gäller ICT-stöd bör CIP på sikt kunna sätta sin egen radie. Stöd kan också med fördel utveckla funktioner för dynamisk resursallokering, där man matchar t ex språk, kompetens, och utrustning mot aktuell händelse. I projektrapporten beskrivs ett utvecklat koncept som kommuner som vill implementera CIP kan använda sig av.

FORSKARGRUPPEN

FINANSIERAD AV

Brandforsks verksamhet möjliggörs av stöd från olika organisationer i samhället.

Läs mer om våra stödorganisationer på www.brandforsk.se